

Υπόθεση C-747/22

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Δεκεμβρίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Tribunale ordinario di Bergamo (Ιταλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

15 Νοεμβρίου 2022

Προσφεύγων:

KH

Καθού:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Προσφυγή που άσκησε ο ΚΗ (στο εξής: προσφεύγων) με αντικείμενο τις διακρίσεις τις οποίες εισήγαγε η συμπεριφορά του Istituto nazionale della previdenza sociale (Εθνικού Ιδρύματος Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Ιταλία· στο εξής: INPS), το οποίο εξέδωσε σε βάρος του προσφεύγοντος την απόφαση ανάκλησης του εισοδήματος του πολίτη της 13ης Οκτωβρίου 2021 με την αιτιολογία ότι ο προσφεύγων δεν πληρούσε την προϋπόθεση της δεκαετούς προηγούμενης διαμονής στην Ιταλία.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία των άρθρων 29 και 26 της οδηγίας 2011/95 προκειμένου να διαπιστωθεί εάν αυτά αντιτίθενται σε διατάξεις κράτους μέλους κατά τις οποίες η παροχή για την καταπολέμηση της φτώχειας, καθώς και για τη στήριξη της απασχόλησης και την κοινωνική στήριξη, μπορεί να χορηγείται μόνο στα πρόσωπα τα οποία, πέραν του ότι διαμένουν συνεχώς επί τουλάχιστον 2 έτη στο

εν λόγω κράτος κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της παροχής αυτής, έχουν συμπληρώσει 10 έτη διαμονής στο εν λόγω κράτος.

Προδικαστικό ερώτημα

Έχουν το άρθρο 29 και το άρθρο 26 της οδηγίας 2011/95 την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική διάταξη, όπως το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α, της Decreto-Legge n. 4/2019 (πράξης νομοθετικού περιεχομένου 4/2019), η οποία, με σκοπό τη χορήγηση παροχής για την καταπολέμηση της φτώχειας, καθώς και για τη στήριξη της πρόσβασης στην απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση, όπως το «εισόδημα του πολίτη», προβλέπει την προϋπόθεση δεκαετούς διαμονής στην ιταλική επικράτεια, επιπλέον της προϋπόθεσης της διετούς συνεχούς διαμονής πριν από την υποβολή της αίτησης;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

ΣΛΕΕ, άρθρο 267·

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 21·

Οδηγία 2000/43/EK, άρθρο 2·

Οδηγία 2000/78/EK, άρθρο 2·

Οδηγία 2006/54/EK, άρθρο 2·

Οδηγία 2011/95/ΕΕ, άρθρα 29 και 26

Σχετική νομολογία της Ένωσης

Αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-249/83, C-122/84, C-326/90, C-111/91, C-90/97, C-299/01, C-388/01, C-406/04, C-192/05, C-11/06 και C-12/06, C-503/09, C-542/09, C-379/11, C-523/11 και C-585/11, C-220/12, C-359/13, C-713/17, C-443/14 και C-444/14, C-462/20.

Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

ΕΣΔΑ, άρθρο 14. Το εν λόγω άρθρο απαγορεύει τις διακρίσεις ασχέτως καταστάσεως.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Decreto legislativo n. 165, «Norme generali sull'ordinamento del lavoro alle dipendenze delle amministrazioni pubbliche» (νομοθετικό διάταγμα 165 περί γενικών κανόνων για την οργάνωση της εργασίας στη δημόσια διοίκηση), της

30ής Μαρτίου 2001, άρθρο 38. Κατά το εν λόγω άρθρο, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε θέσεις της δημόσιας διοίκησης επί ίσοις όροις με τους Ιταλούς υπηκόους, ανεξαρτήτως των ετών διαμονής στην Ιταλία.

Decreto legislativo n. 286, «Testo unico delle disposizioni concernenti la disciplina dell'immigrazione e norme sulla condizione dello straniero» (νομοθετικό διάταγμα 286 περί κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων που αφορούν τη ρύθμιση της μετανάστευσης και τους κανόνες σχετικά την ιδιότητα του αλλοδαπού), της 25ης Ιουλίου 1998, άρθρο 43. Το εν λόγω άρθρο απαγορεύει τις διακρίσεις, ιδίως λόγω ιθαγένειας.

Decreto legislativo n. 251, «Attuazione della direttiva 2004/83/CE recante norme minime sull'attribuzione, a cittadini di Paesi terzi o apolidi, della qualifica del rifugiato o di persona altrimenti bisognosa di protezione internazionale, nonché norme minime sul contenuto della protezione riconosciuta» (νομοθετικό διάταγμα 251 περί μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2004/83/EK για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και τον καθορισμό του περιεχομένου της παρεχόμενης προστασίας), της 19ης Νοεμβρίου 2007, άρθρα 23 και 27. Κατά το άρθρο 23, οι δικαιούχοι του καθεστώτος επικουρικής προστασίας έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση. Το άρθρο 27 προβλέπει ότι οι δικαιούχοι του καθεστώτος του πρόσφυγα και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας δικαιούνται την ίδια μεταχείριση με τους Ιταλούς υπηκόους σε θέματα κοινωνικής αρωγής και ιατρικής περίθαλψης.

Decreto legislativo n. 150, «Disposizioni complementari al codice di procedura civile in materia di riduzione e semplificazione dei procedimenti civili di cognizione, ai sensi dell'articolo 54 della legge 18 giugno 2009, n. 69» (νομοθετικό διάταγμα 150 περί συμπληρωματικών διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη μείωση και την απλούστευση των πολιτικών διαγνωστικών δικών, κατά την έννοια του άρθρου 54 του νόμου 69 της 18ης Ιουνίου 2009), της 1ης Σεπτεμβρίου 2011, άρθρο 28. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ειδική διαδικασία κατά των συμπεριφορών που εισάγουν διακρίσεις.

Decreto legislativo n. 147, «Disposizioni per l'introduzione di una misura nazionale di contrasto alla povertà» (νομοθετικό διάταγμα 147 περί διατάξεων για τη θέσπιση εθνικού μέτρου καταπολέμησης της φτώχειας), της 15ης Σεπτεμβρίου 2017, άρθρα 6 και 7.

Decreto-legge 28 gennaio 2019, n. 4, convertito con modificazioni dalla Legge 28 marzo 2019, n. 26, «Disposizioni urgenti in materia di reddito di cittadinanza e di pensioni» (πράξη νομοθετικού περιεχομένου 4, της 28ης Ιανουαρίου 2019, η οποία κυρώθηκε, κατόπιν τροποποιήσεων, με τον νόμο 26, της 28ης Μαρτίου 2019, περί επείγουσών διατάξεων για το εισόδημα του πολίτη και τις συντάξεις), άρθρα 1, 2, 4, 7. Στο άρθρο 1 καθορίζεται ο σκοπός του εισοδήματος του πολίτη (στο εξής: RDC), ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση του δικαιώματος στην

εργασία, στην καταπολέμηση της φτώχειας, της ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και στην προώθηση του δικαιώματος στην ενημέρωση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τον πολιτισμό. Το άρθρο 2 προβλέπει τις σωρευτικές προϋποθέσεις χορήγησης του RDC, οι οποίες περιλαμβάνουν (1) κατοχή της ιταλικής ιθαγένειας ή χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή για τους υπηκόους τρίτων χωρών, κατοχή άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος – ΕΕ, και (2) διαμονή στην Ιταλία επί τουλάχιστον 10 έτη, διαμονή η οποία πρέπει επίσης να είναι συνεχής κατά τα 2 έτη τα οποία προηγούνται της υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση του RDC. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι όσον αφορά το καθεστώς του αιτούντος το RDC, το INPS ενέταξε στον δικτυακό του τόπο και στο υπόδειγμα της αίτησης για τη χορήγηση του RDC, και την κατηγορία των αλλοδαπών υπηκόων με άδεια διαμονής λόγω διεθνούς προστασίας, μολονότι οι τελευταίοι δεν προβλέπονται στην Decreto-legge n. 4/2019 (πράξη νομοθετικού περιεχομένου 4/2019). Κατά το άρθρο 4, προϋπόθεση για τη χορήγηση του RDC είναι η υπογραφή «συμφωνία[ς] για την εργασία και συμφωνία[ς] για την κοινωνική ένταξη», η οποία προβλέπει τη διεξαγωγή εξατομικευμένου προγράμματος κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης. Το άρθρο 7, το οποίο αφορά τις κυρώσεις σχετικά με το RDC, ορίζει ότι εάν διαπιστωθεί ότι οι δηλώσεις και οι πληροφορίες στις οποίες στηρίζεται η αίτηση για τη χορήγηση του RDC δεν είναι αληθείς, το RDC ανακαλείται αμέσως με αναδρομική ισχύ.

Σχετική εθνική νομολογία

Αποφάσεις του Corte Costituzionale (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Ιταλία) αριθ. 44/2020 και 19/2022

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο προσφεύγων, ο οποίος έφθασε στην Ιταλία το 2011, είναι κάτοχος άδειας διαμονής λόγω επικουρικής προστασίας. Όπως σαφώς βεβαιώνεται με πιστοποιητικά διαμονής για το χρονικό διάστημα 2013 έως 2022, έζησε στην επαρχία Μπέργκαμο, όπου συνήψε γάμο το 2019. Το 2020 γεννήθηκαν στην Ιταλία οι ανήλικες θυγατέρες του. Ο προσφεύγων έλαβε αρχικά το RDC για τον λόγο ότι είχε δηλώσει εσφαλμένα ότι συνέτρεχε η προϋπόθεση της δεκαετούς διακοπτόμενης διαμονής.
- 2 Κατόπιν ελέγχων, με έγγραφο της 13ης Οκτωβρίου 2021, το INPS ανακάλεσε το RDC που είχε χορηγηθεί στον προσφεύγοντα για τον λόγο ότι ο τελευταίος δεν πληρούσε την προϋπόθεση της συνολικά δεκαετούς διαμονής στην εθνική επικράτεια.
- 3 Κατόπιν τούτου, ο προσφεύγων άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ειδική προσφυγή κατά των διακρίσεων δυνάμει του άρθρου 28 του decreto legislativo n. 150/2011 (νομοθετικού διατάγματος 150/2011), ζητώντας,

ειδικότερα, να διαπιστωθεί ότι η συμπεριφορά του INPS, η οποία συνίστατο στην ανάκληση του RDC, εισήγαγε διακρίσεις και να αναγνωριστεί ότι ο προσφεύγων δικαιούται το εν λόγω ευεργέτημα.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδικών της κύριας δίκης

- 4 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προϋπόθεση της δεκαετούς διαμονής η οποία προβλέπεται στο άρθρο 2 της Decreto-legge n. 4/2019 (πράξης νομοθετικού περιεχομένου 4/2019) για τη χορήγηση του RDC αντιβαίνει στα άρθρα 29 και 26 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ, τα οποία προβλέπουν πλήρη ισότητα στη μεταχείριση μεταξύ των ημεδαπών και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε θέματα κοινωνικής αρωγής και πρόσβασης στην απασχόληση. Κατά συνέπεια, η εν λόγω προϋπόθεση συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ιθαγένειας.
- 5 Το καθού υποστηρίζει ότι δεν νομιμοποιείται παθητικά, δεδομένου ότι ο έλεγχος της εν λόγω προϋπόθεσης διαμονής απόκειται στους δήμους. Επιπλέον, το INPS αμφισβητεί το βάσιμο του αιτήματος του προσφεύγοντος για τον λόγο ότι για την αντιμετώπιση σοβαρών και επειγουσών καταστάσεων, η ιταλική νομοθεσία προβλέπει επίσης εναλλακτικές παροχές σε σχέση με το RDC, όπως το εισόδημα έκτακτης ανάγκης, για το οποίο προβλέπεται απλώς η προϋπόθεση της διαμονής στην Ιταλία κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση του ευεργετήματος.
- 6 Κατά το καθού, το RDC δεν εμπίπτει στην έννοια «κοινωνική αρωγή», περί της οποίας γίνεται λόγος στα άρθρα 29 και 26 της οδηγίας 2011/95, δεδομένου ότι το Corte Costituzionale (Συνταγματικό Δικαστήριο) έχει κρίνει ότι το εν λόγω μέτρο δεν επιτελεί λειτουργία κοινωνικής αρωγής, αλλά επιδιώκει διαφορετικούς σκοπούς στον τομέα της πολιτικής απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής.
- 7 Το INPS αμφισβητεί επίσης το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η προϋπόθεση της δεκαετούς διαμονής συνεπάγεται έμμεση διάκριση σε βάρος του αλλοδαπού. Συναφώς, όπως υποστηρίζει το καθού, η διάκριση αποκλείεται από το γεγονός ότι η ανωτέρω προϋπόθεση προβλέπεται τόσο για τους Ιταλούς όσο και για τους αλλοδαπούς υπηκόους.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασεως περί παραπομπής

- 8 Όσον αφορά τη λυσιτέλεια του προδικαστικού ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι η προϋπόθεση της δεκαετούς διαμονής στην επικράτεια του κράτους, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 2 της Decreto-legge n. 4/2019 (πράξης νομοθετικού περιεχομένου 4/2019), δεν συνάδει με τα άρθρα 29 και 26 της οδηγίας 2011/95, τότε, δυνάμει μιας τέτοιας απόφασης του Δικαστηρίου, η εν λόγω προϋπόθεση θα εξαλειφθεί ή θα περιοριστεί από τον χρόνο της θέσπισής της. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων θα έχει δικαίωμα στη χορήγηση του RDC. Συγκεκριμένα, δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη χορήγηση του RDC.

- 9 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το RDC εμπίπτει, αφενός, στα μέτρα «κοινωνική[ς] αρωγή[ς]» περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 29 της οδηγίας 2011/95. Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το εν λόγω άρθρο 29 απαιτεί απόλυτη ταυτότητα των παροχών κοινωνικής αρωγής που χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας με εκείνες που χορηγούνται στους υπηκόους των κρατών μελών. Στην ιταλική έννομη τάξη η εν λόγω ίση μεταχείριση επιβεβαιώνεται με το Decreto legislativo n. 251/2007 (νομοθετικό διάταγμα 251/2007).
- 10 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η ρύθμιση του RDC περιλαμβάνει επίσης «παροχή συμβουλών» για την εργασιακή ενσωμάτωση περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 26 της οδηγίας 2011/95. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ισοδυναμία των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας με εκείνες που παρέχονται στους υπηκόους των κρατών μελών.
- 11 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος σχετικά με την έμμεση διάκριση, πρώτον, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι κατά το άρθρο 2 των οδηγιών 2000/43, 2000/78 και 2006/54, ως έμμεση διάκριση νοείται η χρήση ενός εκ πρώτης όψεως ουδέτερου κριτηρίου, το οποίο, εντούτοις, θέτει σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση τα πρόσωπα συγκεκριμένης ομάδας σε σύγκριση με άλλα πρόσωπα· δεύτερον, το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει ότι, εν προκειμένω, τα άρθρα 26 και 29 της οδηγίας 2011/95 επιβάλλουν την υποχρέωση ίσης μεταχείρισης μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.
- 12 Κατά το αιτούν δικαστήριο, μολονότι η δεκαετής διαμονή, έστω και αν δεν είναι συνεχής, συνιστά προϋπόθεση για τη χορήγηση του RDC σε όλους τους αιτούντες, εντούτοις, είναι δυσκολότερο για έναν αλλοδαπό να ικανοποιήσει την εν λόγω προϋπόθεση σε σχέση με έναν Ιταλό υπήκοο. Συγκεκριμένα, ο αιτών διεθνή προστασία είναι πρόσωπο προερχόμενο από χώρα καταγωγής στην οποία αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, ως εκ τούτου δε, έχει ζήσει τουλάχιστον ένα μέρος της ζωής του στην αλλοδαπή. Αντιθέτως, ο Ιταλός υπήκοος, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, έχει γεννηθεί και έχει ζήσει στην Ιταλία.
- 13 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι οδηγίες 2000/43, 2000/78 και 2006/54 αποκλείουν την έμμεση διάκριση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαφορετική μεταχείριση δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό ο οποίος επιδιώκεται με αναλογικά και αναγκαία μέσα. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, σκοπός της προϋπόθεσης διαμονής θα πρέπει να είναι η διασφάλιση της προηγούμενης ενσωμάτωσης του αλλοδαπού σε τοπικό επίπεδο ή, εν πάση περιπτώσει, ο πραγματικός σύνδεσμος του τελευταίου με το έδαφος στο οποίο χορηγείται η παροχή.
- 14 Εν προκειμένω, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, δεδομένου ότι ο σκοπός του RDC είναι ακριβώς η ένταξη και η ενσωμάτωση ενός προσώπου στο κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον, ο σκοπός του εν λόγω μέτρου δεν μπορεί να αποτελεί επίσης προϋπόθεση για τη χορήγησή του.

- 15 Εξάλλου, όπως υπογραμμίζει το αιτούν δικαστήριο, από τη νομολογία του ιταλικού Corte Costituzionale (Συνταγματικού Δικαστηρίου) προκύπτει ότι η μακροχρόνια διαμονή ενός προσώπου σε ορισμένη επικράτεια δεν καθιστά δυνατή την εκτίμηση της μελλοντικής μόνιμης διαμονής του εν λόγω προσώπου στον τόπο αυτόν. Το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι στην περίπτωση του RDC, η μόνιμη διαμονή του δικαιούχου στην επικράτεια εξασφαλίζεται από την ίδια τη διαδικασία χορήγησης, δεδομένου ότι κατά το άρθρο 2 της Decreto-legge n. 4/2019 (πράξης νομοθετικού περιεχομένου 4/2019), ο δικαιούχος πρέπει, προκειμένου να λάβει το RDC, να διαμένει μόνιμα στην ιταλική επικράτεια καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του ευεργετήματος.
- 16 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει επίσης, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, τον δυσανάλογο, ως υπέρμετρο, χαρακτήρα της εν λόγω προϋπόθεσης. Συναφώς, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μεταξύ των επί μακρόν διαμενόντων στην εθνική επικράτεια, ο αριθμός των ημεδαπών είναι ασφαλώς μεγαλύτερος από τον αριθμό των αλλοδαπών και ότι, κατά συνέπεια, ένα κριτήριο το οποίο βασίζεται στην επί μακρόν διαμονή δύναται να συνιστά, κατά κανόνα, έμμεση διάκριση μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών.
- 17 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, μολονότι οι περιορισμοί που στηρίζονται στη διαμονή ενδέχεται να συνεπάγονται επίσης έμμεσες διακρίσεις, εντούτοις, οι διακρίσεις αυτές επιτρέπονται εφόσον στηρίζονται σε αντικειμενικές εκτιμήσεις ανεξάρτητες της ιθαγένειας των οικείων προσώπων και εφόσον είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.
- 18 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ένα μέτρο είναι ανάλογο όταν είναι πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού χωρίς να υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη αυτή μέτρο. Συναφώς, κατά το αιτούν δικαστήριο, το Δικαστήριο έχει επισημάνει την απαίτηση του ουσιαστικού βαθμού ενσωμάτωσης, καθόσον έκρινε ότι όταν η μόνη προϋπόθεση που προβλέπεται αφορά τη διαμονή, υπάρχει το ενδεχόμενο αποκλεισμού από ορισμένο ευεργέτημα και εκείνων οι οποίοι, μολονότι δεν πληρούν την εν λόγω προϋπόθεση, εντούτοις έχουν πραγματικούς δεσμούς ενσωματώσεως που τους συνδέουν με το οικείο κράτος μέλος.
- 19 Υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, η προϋπόθεση της διαμονής είναι, εν πάση περιπτώσει, υπερβολικά αποκλειστική, διότι λαμβάνει υπόψη μόνον την προηγούμενη μόνιμη διαμονή και δεν συνεκτιμά όλα τα λοιπά πιθανά συνδετικά στοιχεία. Εν προκειμένω, η επίμαχη εθνική διάταξη δεν λαμβάνει υπόψη άλλα αντιπροσωπευτικότερα της ενσωμάτωσης του αιτούντος το RDC σε τοπικό επίπεδο στοιχεία, όπως την εγγραφή στο ληξιαρχείο, τυχόν σύμβαση μίσθωσης ορισμένου χρόνου, την ύπαρξη προηγούμενων σχέσεων εργασίας ή προγραμμάτων κατάρτισης.
- 20 Όσον αφορά την ενσωμάτωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, όπως ο προσφεύγων, στην ιταλική επικράτεια, το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι κατά

την εθνική νομοθεσία, οι τελευταίοι έχουν πρόσβαση σε θέσεις της δημόσιας διοίκησης επί ίσοις όροις με τους Ιταλούς υπηκόους, ανεξαρτήτως των ετών διαμονής στην Ιταλία. Επιπλέον, η ημερομηνία έναρξης της μόνιμης διαμονής του δικαιούχου διεθνούς προστασίας στην Ιταλία δεν υπαγορεύεται από μια γενική προτίμηση του τελευταίου, αλλά από επιτακτικές ανάγκες προστασίας. Τέλος, η εθνική νομοθεσία για την επικουρική προστασία διασφαλίζει τη μόνιμη διαμονή των δικαιούχων της εν λόγω προστασίας στην Ιταλία, δεδομένου ότι οι περιπτώσεις ανάκλησής της είναι εντελώς εξαιρετικές.

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ